

APERITIFF

04 LUNI | 12 IUNIE | 2023

14 — 15 ENGLISH PAGES

TIM ROTH ÎN ASFINȚIT CE SUNTEM DUPĂ CE NU MAI SUNTEM?

Asfințit, noul film al lui Michel Franco, discută sensurile multiple ale acestor cuvinte: moarte, finalitate, anticiparea beznei personale. Regizorul mexican, care e și membru în juriul competiției oficiale TIFF.22, pune problema pe un ton inițial lejer și ne invită să ghicim, să ne construim singuri explicațiile: ce suntem după ce nu mai suntem? Avându-i în distribuție pe Tim Roth și Charlotte Gainsbourg, filmul arată că nu trebuie să facă bum bum pe ecran pentru a face bum bum în suflet.

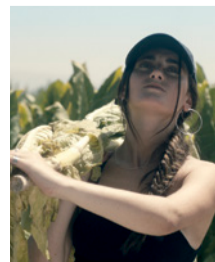
▶
3

▶ **Rheingold, turbulent**
7 *Rheingold*, filmul lui Fatih Akin despre incredibila viață a rapperului Xatar, e un biopic cum n-ai mai văzut până acum.

▶ **Toată frumusețea și durerea**
10 Premiat cu Leul de Aur la Veneția, documentarul Laurei Poitras spune povestea lui Nan Goldin și a dinastiei Sackler.

▶ **Competiția SMART7 debutează la TIFF.22**
12 SMART7 este o inițiativă menită să promoveze inovația în cinematografia europeană și să îmbunătățească experiența publicului.

Arta prinde viață în inima TIFF

Sophia Blaga & Ilie Bălan

EXPOZIȚII

În cadrul TIFF, în perioada 9-18 iunie, între orele 10:00 și 18:00, se pot vizita gratuit cele 3 noi expoziții din cadrul Muzeului de Artă din Piața Unirii și pe Bulevardul Eroilor.

Printru Călinescu surprinde în *Mândrie și beton* transformarea satelor din nordul României, în special din Țara Orașului. Expoziția evidențiază migrația accentuată a țăranilor români, plecați la muncă în străinătate și descrie realitatea mediului rural autohton.

22 De ani de afișe TIFF prezintă participanților toate afișele reprezentative celor 22 de ediții ale festivalului.

Expoziția *O întâmplare cu jazz*, concepută de Mircea Albuțiu, înfățișează imagini reprezentative ale dansatoarei și coregrafei Miriam Răducanu. Realizată în perioada 2016-2021, creația este rodul prie-

teniei dintre cei doi dansatori și prezintă subiectul din fața camerei, dar și pe cel din spatele acesteia. Scurtmetragele *O întâmplare cu Jazz / Without Expectations* va fi, de asemenea, proiectat în cadrul TIFF.

Am fost întâmpinați de către Mircea Albuțiu, care ne-a descris entuziasmat procesul creației sale și ne-a arătat fiecare fotografie în parte, punând accent pe cele preferate. „Asta era scena pe care lucra Lari și aici, în stânga, era peretele ăsta negru din spațiul de teatru, unde Miriam Răducanu și-a luat poziția și a început să creeze acest personaj”.

Mircea Albuțiu ne-a povestit despre modul în care și-a luat repede aparatul de fotografiat, a făcut un cadru, după care a fugit la camera video, pentru a filma vreo douăzeci de secunde din performance-ul artistei. Ceea ce a rezultat a fost materialul pe care Mircea îl descrie ca fiind puternic. „Nu este un simplu document, ci mai degrabă un medicament”. Artistul afirmă că Miriam Răducanu a fost o persoană care și-a extras seva din artă, acesta fiind un mod de supraviețuire.

De-a lungul experienței sale în backstage, acesta a surprins atât momente pozitive, cât și momente negative din viața artiștilor, care dau dovada unei voințe de fier: „Dansatorii ies din scenă, intră în backstage, îi dor picioarele, spatele, și au câteva secunde să își revină și să intre înapoi pe scenă cu un zâmbet impecabil”. Viața dură a artiștilor este perfect sumarizată în prefața cărții rezultată în urma a 8 ani de muncă prin mărturia „absolut tulburătoare” a Mihaelei Varlan.

În aceste săli, am experimentat o varietate uimitoare de stiluri, tehnici și perspective, care ne-au arătat puterea artei de a ne schimba perspectiva și de a ne conecta cu emoțiile noastre cele mai adânci. Am descoperit că arta este o limbă universală, care transcende barierele culturale și ne aduce împreună ca ființe umane.

Îl puteți întâmpina pe domnul Albuțiu la ora 16:30 în ziua de miercuri, 14 iunie, la *Meet The Artist* în incinta Muzeului de Artă.

VÂNZAREA BILETELOR

ON-LINE, începând din 29 mai pe tiff.eventbook.ro și prin aplicația mobilă a festivalului, **TIFF Official APP**. Biletele cumpărate prin sistemul on-line sau direct prin aplicație se supun aceluiași reguli prezentate în politica oficială de bilete a festivalului.

DE LA CASIERIILE TIFF, începând de luni, 5 iunie 2023:
Cinema FLORIN PIERSCIC, Piața Mihai Viteazul, nr. 11
Cinema VICTORIA, B-dul Eroilor, nr. 51
Piața Unirii

iar din 9 iunie în **Cinema ARTA**, str. Universității, nr. 3, programul casierilor fiind următorul:
Luni, 5 iunie – joi, 8 iunie: 11:00 – 19:00;

Vineri, 9 iunie – duminică, 18 iunie: 09:00 – 23:00.

ATENȚIE! Recomandăm procurarea biletelor online. Vor exista doar cinci puncte de vânzare a biletelor, la Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema Arta și în Piața Unirii, ce vor fi deschise pe toată perioada de desfășurare a festivalului, conform programului de mai sus.

Toți posesorii de acreditări trebuie să își procure bilete cu valoare zero de la casierile festivalului sau de pe tiff.eventbook.ro.

PREȚURILE BILETELOR

• **Bilet de intrare unic** (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: 25 lei.

• **Bilet matineu** (valabil pentru proiecțiile din intervalul orar 09.00 – 14.00): 20 lei

BILETE CU PREȚ SPECIAL

• **Bilet pentru proiecțiile în aer liber**: 20 lei / • **Bilet pentru proiecțiile din cadrul EducaTIFF**: 20 lei / • **Bilet Cinema Mini-Cini**: 20 lei / • **Bilet proiecțiile de la Cinema Mărăști și Cinema Dacia**: 20 lei / • **Bilet Gala de deschidere**: 50 lei* / • **Bilet Ceremonia de decernare a premiilor**: 50 lei* / • **Bilet Concerte, cine-concerte**: 40 lei*, excepție Muzeul de Artă: 30 lei* / • **Bilet Concert Jay Jay Johanson & proiecție Ce mașinărie fantastică!**: 50 lei* / • **Bilet Concert Tangerine Dream**: 75 lei*, după 10.05: 100 lei* / • **Bilet proiecția maraton Kingdom Exodus**: 40 lei* / • **Bilet proiecția specială „Strălucire”, în prezența actorului Geoffrey Rush**: 40* lei / • **Bilet proiecțiile „Nuclear” și „Născuți asasini” în prezența lui Oliver Stone**: 40* lei / • **Bilet TIFF Picnic: proiecție Vulturii din Țaga și concert Nightlosers & Trio Ardealul**: 50 lei* / • **Bilet evenimentul special OCS 25: Proiecție film documentar & concert unplugged Omul cu Șobolani**: 40* lei / • **Bilet evenimentele Film Food**: 250 lei*

POLITICA DE ACCES

Accesul la eveniment se face prin scanarea biletului, fie printat, fie în format electronic, de pe dispozitivele mobile. Accesul este posibil doar pe baza unui bilet valabil la proiecția respectivă (exceptând copiii sub 3 ani, care nu ocupă un loc individual).

Cu 5 minute înaintea începerii oricărei proiecții, se va permite intrarea în sală a deținătorilor de acreditări TIFF care nu au reușit să își procure BILETE DE INTRARE, cu condiția să existe locuri libere în sală.

Locurile în sală sunt garantate până cu 5 minute înainte de începerea proiecției. De asemenea, **după începerea proiecției, accesul în sală este interzis!** Locurile nu sunt alocate și sunt disponibile la alegerea spectatorului.

Filmele din cadrul festivalului pot conține scene de sex, violență sau limbaj licențios, așadar vă recomandăm să verificați descrierea acestora din programul oficial înainte de a cumpăra biletele.

Accesul cu animale de companie nu este permis în incinta sălilor de cinema.

Consumul de băuturi și produse alimentare din exterior este interzis.

ÎN CAZ DE PLOAIE

Biletele cumpărate pentru proiecțiile care se mută în interior își păstrează valabilitatea.

• Proiecția zilnică a filmului din **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**, ora 21.45, va avea loc în aceeași seară la **Casa de Cultură a Studenților**, începând cu ora 23.00.

• Proiecția zilnică a filmului din **IULIUS PARC OPEN AIR** va avea loc în aceeași seară la **Cinema Mărăști**, începând cu ora 22.30.

• Proiecția zilnică a filmului de la **UBB OPEN AIR**, ora 22.00, va avea loc în aceeași seară la **Cercul Militar**, începând cu ora 23.00.

ANULARE BILETE ȘI RAMBURSARE BANI

Biletele achiziționate nu pot fi anulate sau schimbate. Se returnează contravaloarea biletelor doar în cazul în care proiecția este anulată în avans din motive tehnice, condiții meteorologice nefavorabile sau alte cazuri de forță majoră. Urmăriți site-ul oficial al festivalului tiff.ro, respectiv tiff.eventbook.ro pentru informații referitoare la reprogramarea proiecțiilor. Contravaloarea biletelor nu se returnează în situația în care condițiile meteo se deteriorează după începerea proiecției. De asemenea, nu se returnează contravaloarea biletelor nefolosite din pachetul de abonamente.

APERITIFF

Redactor-șef:
Codruța Simina

Editors:
Anca Grădinaru
Oana Balaci
Emily Noeovich
Ruxandra Predescu
Sophia Blaga
Crăița Nanu
Ariana Ion
Laurențiu Paraschiv
Ion Indolean
Andrei Micuța

Juniors:
Maria Cristiana Nițu
Arabella Cumpănă
Andrea Marton
Ilie Bălan
Bogdan-Andrei Lungu
Șerban Mark-Pop

Graphic design:
Carmen Gociu
Mihaela Vas
Gabi Bora

Tipărit la: Garamond

Proiect cultural finanțat de
Ministerul Culturii

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei
și Consiliului Local Cluj-Napoca

► Premiul publicului. TIFF.22

12 oameni furioși / 12 Angry Me	4.90
Balena / The Whale	4.69
Cine-concert Manasse	4.58
Serpico / Serpico	4.57
Lăsați râul să curgă / Let the River Flow	4.55
Blackport / Blackport	4.55
Apolonia, Apolonia / Apolonia, Apolonia	4.50
Viața pe fugă / Running on Empty	4.50
Concert Jay Jay Johanson & proiecție Ce mașinărie fantastică!	4.49
Închisoarea 77 / Prison 77	4.48

TIFF LOUNGE

TIFF Lounge-ul din Piața Unirii devine din nou locul de întâlnire între public și invitații speciali ai festivalului: aici vor avea loc zilnic dezbaterile TIFF Talks, conversațiile Inspira TIFF și lansări de carte.

Azi, 12 iunie, de la ora 17:00, Mihnea Măruță va modera primul TIFF Talk de anul acesta, o conversație cu Adrian Florin Socol (psihoterapeut, Fundația Estuar) și Andra Lăutaru (jurnalist, Libertatea). Dezbateră intitulată „Mintea noastră cea de toate zilele” abordează tema jurnalismului în raport cu sănătatea mintală.

Accesul la toate întâlnirile din TIFF Lounge este gratuit.

TIFF MOMENT

Concert Jay-Jay Johanson
Foto: Fred Web

Michel Franco - un cinematograf al autenticității

Anul acesta regizorul, scenaristul și producătorul de origine mexicană, Michel Franco, va fi prezent la **TIFF.22**, unde va face parte din juriul competiției oficiale, iar cel mai recent film al său, *Asfințit*, 2021, face parte din programul festivalului, reunindu-i pe Tim Roth și Charlotte Gainsbourg.

Arabella-Angelina Cumpănă

Numele lui Michel Franco a dobândit o greutate în spațiul cinemaului contemporan prin polimorfismul tematic pe care acesta îl livrează, articulând problematici contemporane pe care viața, din când în când, ni le aruncă prin tot soiul de turnuri. Acesta a fost premiat la Cannes pentru trei dintre dramele sale: *După Lucia* (*After Lucia*, 2012), *Cronic* (*Chronic*, 2015) și *Fiica lui April* (*April's Daughter*, 2017), pentru ca, în cadrul ediției **TIFF.22**, să ne încante cu prezența sa în calitate de jurat al Competiției Oficiale.

Născut în 28 august 1979, regizorul, scenaristul și producătorul de origine mexicană a reușit, în mai puțin de 20 de ani, să-și articuleze propria nișă, explorând spații îndepărtate ale cinematografului, începând cu filmul său de debut din 2009, *Daniel & Ana* (care trasează o incursivă în procesul de dezintegrare al unei familii), până la producția sa cea mai recentă, *Asfințit*, care va rula în cadrul **TIFF.22**. Cele dintâi interacțiuni cu cinematograful, după cum afirmă acesta într-un interviu acordat

De fiecare dată când fac un film, când scriu, trebuie să fie ceva specific. Eu sunt cel care face alegerile.

pentru *Senses of Cinema*, au marcat familiarizarea sa cu renumiții regizori Stanley Kubrick și Luis Buñuel, care l-au prins în acest roller coaster cinematografic. Deși visa la o carieră de muzician, Franco a renunțat rapid la acest gând, reorientându-se cu patos în direcția cinemaului, pe care a început să îl exploreze sărguincios la vârsta de 19 ani. Individualizându-și stilul pe parcursul carierei, cumulând din ce în ce mai multă experiență, acesta vorbește despre instrumentarul său vizual afirmând următoarele: „Nu mai încerc să impun o estetică unui film. La începutul carierei aveam mai multe reguli, dar acum sunt foarte relaxat. Aveam mai multe referințe cinematografice, iar acum nu mai am niciuna. Împrumut mai mult din cărți decât din filme. Într-un fel, estetica filmelor mele e foarte aproape de felul meu de-a fi.” Întrebat dacă își vede personajele ca pe niște ființe vulnerabile, Franco afirmă că în orice carte sau film bun protagoniștilor nu ar trebui să le lipsească o notă de sensibilitate care condiționează, în ultimă instanță, autenticitatea narațiunii. Afirmăție valabilă și în cazul ultimei sale pelicule, *Asfințit*, care va rula la Cinema Florin Pierșic, luni, în 12 iunie, unde îi puteam vedea pe Tim Roth și pe Charlotte Gainsbourg jucând rolul unui cuplu în timpul vacanței lor idilice din Acapulco care este întreruptă brusc de un eveniment catastrofal. Astfel, acesta încearcă, prin recurența subiectelor cu care ne confruntăm în viața de zi cu zi, să construiască un peisaj credibil, țintit spre un scop anume: „De fiecare dată când fac un film, când scriu, trebuie să fie ceva specific. Eu sunt cel care face alegerile. Cred că este important ca fiecare spectator să-și regăsească persoana reflectată în personajele pe care le aduc pe ecran, împărtășind, atât cei din fața ecranului, cât și cei din spatele lui, trăiri și experiențe comune.”

Pe durata vizitei sale la **TIFF**, Michel Franco va susține și un masterclass de regie pentru studenții la film din Cluj-Napoca. ■

TIFF
Transilvania International
Film Festival

Together we can
vodafone

**Vodafone ne aduce inimile
mai aproape, filmele ne poartă
emoțiile mai departe**

► SUPERNOVA ◀

Asfințit

Ion Indolean

Verile pe plajele din Acapulco, Mexic, sunt superbe, mai ales dacă vii din Londra și ai un purcoi de bani. Neil (Tim Roth) și Alice (Charlotte Gainsbourg) se află într-o vacanță de familie, dar trebuie să se întoarcă de urgență în țară. O rudă apropiată e pe moarte. La aeroport, el nu își găsește pașaportul, cu toate că nici nu îl caută prea abitir, așa că nu are de ales și rămâne. Își ia o cameră ieftină de hotel și se duce pe plajă. Acolo o întâlnește pe Berenice (Iazua Larios). La o primă vedere, Neil pare un ciudat. Reacțiile lui sunt lente ori inexistente și pare că nimic nu îl atinge. Oare de unde această lipsă de empatie? Filmul e presărat cu mici indicii referitoare la condiția sa, iar porcii spintecați pe care îi vede doar el în momente marcante nu sunt suprarealiști, ci rodul percepției lui alterate: un fel de mecanism de apărare sau de anticipare?

Titlul, *Sundown* tradus în *Asfințit*, discută tocmai sensurile multiple ale acestor cuvinte: moarte, finalitate, anticiparea beznii personale. Neil este un om care nu mai are mult... Capitală și ultimă, frica lui – interpretat în mod interiorizat, deloc excesiv, de Roth – e frica de ceea ce suntem după ce nu mai suntem. Michel Franco pune această problemă pe un ton inițial lejer și ne invită să ghicim, să ne construim singuri explicațiile. Diferit față de felul greu și exploziv cu care operează în *Noua ordine* (proiectat acum două ediții la **TIFF**), aici se axează pe o poveste aparent mai mică, cu resurse mai puține, dar care de fapt arată că nu mai trebuie să facă bum bum pe ecran pentru a face bum bum în suflet.

► Luni, 12 iunie, ora 20:30 /
Cinema Florin Pierșic ◀
► Vineri, 16 iunie, ora 21:45 /
Iulius Parc Open Air ◀

Mircea Sorin Albuțiu: „Asta m-a interesat mereu: partea umană”

INTEROGĂȚIE

Fotograful și cineastul Mircea Sorin Albuțiu se află la a doua sa producție, *O întâmplare cu jazz*, însă ezită s-o numească film. Pentru el, miza în fotografie și film a fost mereu umanul.

Șerban Mark Pop

Să începem prin a vorbi despre *O întâmplare cu jazz*, cel mai nou film al tău. Ești abia la al doilea film. Ce ai spune că ai învățat de la un film la celălalt? Ce s-a simțit diferit la acesta?

S-a simțit foarte diferit, fiindcă nu a fost gândit ca film. Au fost întâlnirile mele cu Miriam Răducanu, care s-au transformat încet, încet în ideea de film. Eu nu prea am tendința de a-l numi film. E o întâmplare video, o înregistrare video a unei întâlniri. Pentru mine nu prea conta dacă am dat rec, ci doar că eram acolo.

Dar Miriam Răducanu, subiectul documentarului – cum a început relația cu dansa? Care a fost procesul de a lucra împreună?

În 2014, am lucrat cu Gigi Căciuleanu la un proiect, *New Energy*. Miriam a aflat de mine de la Gigi. Ne-am întâlnit în 2015, la spectacolul lui Gigi de la Teatrul Mic. Mi-a dat atunci numărul de telefon și m-a rugat să o caut. În anul următor, în aprilie, la *Jazz in Church*, în București, am vizitat-o, pregătit cu fotografii din arhivă, aveam foarte mult material legat de dans, iar ei

i-a plăcut foarte mult. A dansat pentru mine, lucru pe care-l făcea foarte rar pentru oameni care ajungeau pentru prima oară în casa lor, mi-a confirmat soțul ei, iar de acolo a plecat totul. În ziua următoare l-a chemat pe Gheorghe Iancu să se joace, au încercat să-și aducă aminte coregrafia, iar eu am făcut niște filmări, după care am speculat povestea cu Miles Davis, i-am trimis un CD, i-a plăcut *So What*. În perioada aceea, eram atât ea, cât și eu cu niște frământări. Mi-a spus „Mircea, aș vrea să începem să lucrăm pe *So What*.”

Dar pasiunea pentru balet și jazz care v-a legat. Asta de unde a început?

A început odată cu dragostea pentru fotografie, la 12 ani. Am lucrat mult în zona asta după 2010, mi-am propus să cercetez viața dansatorilor, să văd ce se întâmplă în *backstage*. Acolo simțeam că sunt oamenii adevărați, iar asta m-a interesat mereu: partea umană.

Ai menționat în mai multe interviuri acest element de *backstage*, aceste momente dintre momente, acele așteptări. Într-un

interviu pentru Liternet, ai specificat totuși nevoia fotografiilor pentru dramatism. Cum percepi dramatismul în aceste spații ascunse?

În *backstage* oamenii sunt liberi, uită de prezența fotografului și se manifestă li-

ber. Dacă eu sunt acolo, înseamnă că ei m-au acceptat, sunt *the fly on the wall*, pot să surprind fără să deranjez sau să fiu intruziv acele elemente umane care se regăsesc în special în cartea *Chocolat après ballet*. ■

► COMPETIȚIE ◀

Barbarii

Ion Indolean

Poveștile filmate undeva departe de oraș, în locuri care se guvernează după alte reguli, sunt mereu fascinante. Lumile pe care le redau pe ecran, vibrația creată, emană ceva special și – atunci când sunt bine proporționate – ne poartă departe. Există ele cu adevărat sau se află doar la întâlnirea imaginației noastre? Le acceptăm regulile și le lăsăm să ne uimească. Așa se întâmplă în *Barbarii*, unde Nacho, un adolescent care fuge de un rău dă peste altul. El dă violența de metropolă, din Buenos Aires, pe tensiunea în care se afundă la ferma de vaci (un loc al violenței și suspiciunii) deținută de tatăl său pe care nu l-a mai văzut de mult; și cu care nu a locuit niciodată așa. Peste noapte, devine mâna dreaptă a unui

om pe care de fapt nu îl cunoaște. Legătura de sânge e cea care îi ține legați în lupta pentru a afla adevărul morții inexplicabile a câtorva dintre animale. Cine și cu ce scop le vrea răul? Va dori Nacho să se maturizeze forțat în tentativa de a afla? Uneori e mai bine să nu știm... Descoperim un actor plin de forță și nuanță în persoana tânărului Ignacio Quesada: filmat în prim-planuri, ține efectiv în spate tot acest demers plin de mister. E o nouă generație care vine din spate și acum e vremea ei!

► Luni, 12 iunie, ora 20:00 /

Cinema Victoria ◀

► Marți, 13 iunie, ora 12:30 /

Cinema Victoria ◀

► FĂRĂ LIMITĂ ◀

Teatrul minții

Ion Indolean

Civilizația a ajuns într-un moment de cotitură. Trăim cu amenințarea inteligenței artificiale (Ion?) fără să știm de fapt cum funcționează inteligența naturală (Ionel?). Este singurul organ căruia încă nu i-am dat complet de cap. Cercetători multi-premiati încearcă să adauge câte o piesă în acest puzzle, se îndreaptă spre animale mai mult sau mai puțin similare cu noi la nivel sinaptic și neuronal. Suntem sau nu aproape, asta e o întrebare pe care ne-o adresăm de fapt de la o generație la alta. E și un punct de discuție propus de Werner Herzog în noul său documentar. Ca de obicei atipic, personal, *Teatrul minții* e declarația de dragoste a unui mare cineast față de umanitate. Neamțul a atins

venerabila vârstă de 80 de ani și caută în continuare forme inedite; consecvent în respingerea trendurilor și tendințelor, construiește un film ca un soi de lecție deschisă, intrând în contact cu foarte mulți oameni de știință. Sunt destule discuții și întrebări care ne invită să reflectăm. De pildă, de ce copilașii preferă să privească desene animate în loc de filme din realitate, de ce șoarecii preferă să alerge după greieri virtuali în lumi total virtuale care nu au nimic de-a face cu lumea șoarecilor, de ce adolescenții preferă lumi de pură fantezie din jocuri video. Herzog nu urmărește răspunsuri definitive, ci caută să ne deschidă perspectivele, conștient că se pregătește pentru o schimbare care va schimba regulile jocului.

► Luni, 12 iunie, ora 13:30 /

Cercul Militar ◀

► Joi, 15 iunie, ora 18:00 /

Casa de Cultură a Studenților ◀

Masterclass-uri și cinematografie în programul dedicat tinerilor cinești

Înființat acum zece ani, Transilvania Talent Lab (TTL) este un program dedicat regizorilor, scenariștilor și producătorilor din România și Republica Moldova, cu vârsta până în 35 de ani.

Sophia Blaga

Fiind singurul program de training specializat în management cinematic din România, participanții trebuie să aibă o minimă experiență relevantă în cinematografie sau să fi absolvit o facultate de profil.

TTL se desfășoară între 12 și 16 iunie, perioadă în care zece tineri vor avea ocazia de a participa la diverse proiecții din cadrul TIFF, seminare și masterclass-uri, pentru a parcurge în final toate etapele realizării unui film. De asemenea, participanții își vor putea prezenta creațiile specialștilor în domeniu prezenți la TIFF.

Transilvania Talent Lab se desfășoară în trei module: dezvoltare, producție, marketing/distribuție și festivaluri.

„Schimbările majore din ultimii ani (influența platformelor de streaming în tot ciclul realizării filmelor, explozia de filme independente, realizate fără ajutor

de la CNC, diversificarea genurilor abordate în filmul românesc) ne-au convins că e oportun să continuăm investiția în educația tinerelor talente, cu atât mai mult cu cât, an de an, apar filme remarcabile care confirmă pe plan internațional și arată că România este în continuare pe

„Transilvania Talent Lab s-a reinventat dar, de fapt, a revenit la misiunea inițială, aceea de a-i ajuta pe cei tineri să-și găsească mai ușor drumul, să aibă parte de un ghidaj profesionist din partea unor experți și cinești deja apreciați pe plan internațional”.

Tudor Giurgiu

val. Obiectivul TTL în următorii ani este acela de a deveni un program tailor-made care să se desfășoare pe durata întregului an, prin care TIFF să sprijine dezvoltarea celor mai bune proiecte prezentate în TTL”, declară Tudor Giurgiu, președintele festivalului. ■

Urban Monkey susține cu fiecare sticlă vândută proiecte și inițiative care fac orașul un loc mai bun pentru locuitorii săi.

FOCUS NORDIC

Marea lovitură

Ion Indolean

Marjaleena, Mikko și Vili formează o familie amuzant de disfuncțională undeva pe plajele căldurosului Tenerife. Aterizați din Finlanda de vreo două decenii, conduc cum nu se poate mai prost un local în subsolul locuinței lor. Chiar și ei se miră când le mai pică câte un client, dar își păstrează într-un mod ciudat fericirea. Barul e atât de sordid încât șobolanii se plimbă în voie prin podele, așa că nu ar trebui să le pară rău când îl pierd la cămătării cărora le sunt datori vânzuți. Totuși, pentru ei acest huzur e un mod de viață. Ajunși într-un bloc dărăpănat, beau în continuare cu noii vecini. Abțiguit bine, Mikko nu poate accepta situația și într-un moment de minte limpede ia cea mai proastă decizie genială din viața lui.

Regizorul Jukka-Pekka Valkeapää construiește foarte fidel acest univers murdar și lipsit de perspective, iar cei trei actori reușesc metamorfoze formidabile; vă invit să vedeți cum arată în viața cotidiană. Acest coșmar permanentizat se încolățește peste tot și aproape că simțim epidemic această păclă unsuroasă îmbibată în praf, salivă și stropi de alcool. Văzută de afară, e o lume fascinantă, cu care însă nu ai vrea nimic în comun. Și totuși, ei luptă pentru a și-o păstra. Pe un ton când comic și când întunecat, filmul ne face să apreciem ce avem și să conștientizăm că oricând poate fi mai rău.

Luni, 12 iunie, 20:30/
Cinema Dacia Mănăstur

► WHAT'S UP, DOC? / FOCUS NORDIC ◀

100 de anotimpuri

Crăița Nanu

Giovanni Bucchieri și Louise Peterhoff sunt dansatori. Au urmat cursurile aceleiași școli de dans și au avut o relație de patru ani când erau tineri. Au fost prima iubire unul pentru celălalt. Apoi s-au despărțit. Louise și-a văzut de viață iar Giovanni a rămas obsedat de amintire vreo doi ani de zile, uitându-se încontinuu la videourile filmate de pe vremea când erau împreună.

Zece ani mai târziu, cei doi s-au reîntâlnit, iar el a venit cu ideea de a face un film plecând de la acele imagini de arhivă care l-au măcinat atâta vreme. Ea a acceptat. Giovanni a scos atunci cele 100 de ore

de filmări cu el și Louise la 17 ani și le-a croșetat în film. Personajul Giovanni, la fel de bipolar ca adevăratul Giovanni, amestecă trecutul cu prezentul și sare din manie în depresie cu o energie care ținutește în scaun cât timp acesta încearcă să-și organizeze un spectacol. Personajul Louise, la fel ca adevărata Louise, este un om matur și echilibrat, însă prețul celui echilibru se vede într-un *Romeo și Julietta*, modernist până la lipsa totală a sentimentelor, pe care aceasta îl pune în scenă. Cei doi sunt opuși, dar foarte asemănători de fapt. Și mult din asta se oglindește

în agitația inversă din imaginile de arhivă, în care el își ascundea depresia iar ea spunea totul.

Regizorul povestește într-un interviu că a avut toată viața ideții suicidale, aproape ca un ritual. „De data asta am zis: decât să mă omor pe bune, mai bine mă omor în film.” *100 de anotimpuri* este un documentar hibrid, care văzut la rece are mai multă ficțiune decât documentar în

compoziție. Însă dacă acceptăm că imaginația unui psihic tulburat este perfect adevărată pentru acel psihic, el devine o mărturie personală despre dragoste, prima, ultima și toate rămas-bun-urile dintre.

► Luni, 12 iunie, ora 19:30 / Cinema ARTA ◀

► Joi, 15 iunie, ora 22:00 / Cinema ARTA ◀

► COMPETIȚIE ◀

Hit

Ion Indolean

La început pare un documentar, poate și pentru că e filmat integral cu un iPhone 12. Un tip tânăr, tatuat pe față, tocmai vinde câteva grame de *columbia* unei cliențe care nu are bani și care ia pe datorie de ceva timp. De data asta nu se mai poate, pentru că Alex vrea să renunțe. E ultima doză vândută. Se suie în mașină cu o pereche de adidași noi de designer pe post de plată, apoi pornește în trombă. Îi sună telefonul – cel de dealer. Spune că nu se mai ocupă și îl aruncă, demonstrativ, pe geam. Dar să ieși din lumea asta e chiar așa ușor? Pe parcursul unei zile și unei nopți, urmează să aflăm.

Regizorul Adam Sedlák ne poartă prin lumea subterană a Pragăi, oraș occidental racordat la decadentă ca oricare altul. E o întâlnire profund viscerală, filmată și montată aparent neglijent, dar de fapt atât de sugestiv: la fel ca haosul trăit de Alex și prietenul lui Láda, cu care are o tru-

pă hip-hop și cu care încearcă să devină cunoscut. Ei simt că de data asta chiar se va întâmpla, atunci când par să aibă promisiunea starului trapper al țării pentru o colaborare. În această lume dominată de rețele sociale, singurul pas pe care trebuie să îl faci e să obții promovarea celor aflați în vârful ierarhiei; muzica vine pe plan secund. Dar Alex, un supărat pe sistem, pe *establishment*, pe oamenii care se bucură de tot confortul, are și mesaj. E un mesaj furios pe care speră să îl scoată în lume. Față de filmele românești cu influenceri, *Hit* e mult mai real și nu cade în irelevanță, ci, dimpotrivă, are discurs și greutate. Arată acele lucruri despre care sperăm că dacă nu vorbim, ele nici nu există.

► Luni, 12 iunie, ora 22:30 / Cinema Victoria ◀

► Marți, 13 iunie, ora 15:00 / Cinema Victoria ◀

Le boucher
Joi, 22 iunie

Par amour du cinéma
en français

Joi și duminică la ora 22:00

TV5
MONDE

Scanează-mă!

Mai multe filme și programe

Gratuit. Acum disponibile și în limba română.

tv5mondeplus.com

TV5
MONDE
PLUS

► UNIRII OPEN AIR / SUPERNOVA ◀

Rheingold

Crăița Nanu

Bazat pe cartea autobiografică (*All or Nothing*, 2015) a rapperului Xatar, *Rheingold* este filmul cu toate filmele. Ce reușește să facă regizorul Fatih Akin pare imposibil, mai ales că durata de aproape trei ore se simte ca un glonte proaspăt tras dintr-o țevă de pistol de băiat supărat. Pe tată. Că dacă tatăl nu pleca, nimic nu

se întâmpla. Sau poate dacă mama n-ar fi fost revoluționară și nu l-ar fi născut într-o peșteră, unde se refugiase de bombardamentele din timpul războiului dintre Iran și Irak.

Rheingold se referă la comoara magică a Nibelungilor, ascunsă în Rin, locația pierdută odată cu moartea tuturor celor

care o cunoșteau. Și trimiterea este despre o comoară care va fi pentru fiecare om alta, ca arta. Dar ceva din haosul acelei legende, cu personaje care pornesc războaie și comploturi din pusee emoționale ce n-au nicio legătură cu starea nației, se simte din plin și-n film. Nu degeaba începe filmul despre un rapper cu secvențe de război, închisori și tortură. Trecutul real al părinților lui vine în contrapunct perfect cu tot restul, în condițiile în care își păstrează o influență directă. De la film de război, *Rheingold* devine film de acțiune, cu gangsteri și traficanți de droguri, pentru a se transforma apoi într-un heist movie. Și nu răsufli pentru că nu ai când. Nu există timpi morți, pauze de respiro, ci doar goana de neoprit al lui Xatar care, în lipsa bombelor din afară, generează de unul singur explozie după explozie.

Copilul se transformă în adolescent răzvrătit, apoi în tânăr dur și inconștient, apoi în adult energic și întreprinzător, fără pic de răbdare. Este puternic, deștept, voluntar și cu idei. Iar baza primită de la părinți, muzica, i se va dovedi comoara salvatoare pe care tânărul nici măcar nu are habar că o caută. Incredibila viață a rapperului kurd, redată turbulent și intempestiv, fix ca felul lui de-a fi, este ca niciun al biopic pe care l-ai mai văzut până acum.

► Luni, 12 iunie, 21:45
Piața Unirii Open Air◀

► Luni, 12 iunie, 21:45
Parc Poligon Florești◀

► Joi, 15 iunie, 20:30
Cinema Dacia Mănăstur◀

► Duminică, 18 iunie, 20:00
Cinema Florin Piersic◀

TAROM ROMÂNIA AIR TRANSPORT

TIFF.22
Transilvania International Film Festival

**Pur și simplu
CINEMATIC**

TAROM transportator oficial TIFF

► FOCUS NORDIC ◀

Mi-e silă de mine

Crăița Nanu

Nevoia de atenție poate avea reacții adverse, mai ales dacă o amesteci cu droguri rusești despre care știi sigur că provoacă reacții adverse. „*Mi-e silă de mine* este o satiră cu oameni groaznici care fac lucruri oribile”, titrează (extrem de corect, de altfel) *The Guardian* despre filmul regizorului norvegian Kristoffer Borgli, ce a avut premiera la Cannes.

Iubitul lui Signe (Kristine Kujath Thorp – actriță teribil de versatilă, despre care vom mai auzi cu siguranță) este sculptor și are o perioadă de succes, ceea ce o face cu capul. Chitită să iasă și ea în evidență cu ceva, decide rapid să cumpeze – la negru – niște pastile rusești care fuseseră scoase de pe piață din motive

pe care le vom vedea în amănunt pe parcursul poveștii. Lucrurile merg atât de departe încât poate doar medietrajul lui Radu Jude, *Un film pentru prieteni*, să aibă un final mai sadic. Comun la ambele titluri este nevoia disperată de atenție din partea celor din jur. Aici ea se manifestă într-o comedie neagră care scuipe, la propriu uneori, sânge pe relațiile bazate pe competiție, invidie și orgoliu. Și pe oamenii care se hrănesc doar cu asta. Pare că nu-s puțini.

► Luni, 12 iunie, 18:00
Cinema Florin Piersic

► Miercuri, 14 iunie, 10:00
Cinema Victoria

Compartimentul 6

Crăița Nanu

► WHAT'S UP, DOC? ◀

Insula lui Knit

Ion Indolean

Când eram mic, urmăream cu sfințenie toate filmele cu Jean-Claude van Damme. Ai mei mi le închiriau pe casetă video și le vedeam pe repeat. Printre ele, *Cyborg* care – nu o să uit niciodată – începea cu un discurs foarte *dark* despre colapsul civilizației, lipsa oricărui leac împotriva ciurmei explodate pe Pământ și dorința unora de a menține această situație: prezervarea haosului. Ei bine, *Insula lui Knit* vorbește fix despre același lucru într-un joc video, *DayZ*, al cărui motto e *stay alive, no matter what*. Documentarul se desfășoară în acest spațiu virtual, iar realizatorii lui au petrecut aproape o mie de ore pentru a se apropia și a le câștiga încrederea unora dintre cei mai relevanți utilizatori – cei care conduc comunități și care au găsit aici o oportunitate să devină lideri. Să conteze.

Este o combinație ciudată și atât de *mindblowing* între *Ready Player One*, *The Walking Dead* și, foarte la vogă acum, *The Last of Us*. Anticipează felul cum vom trăi în viitor – o eră a surrogatului, așa cum se întâmpla de pildă în filmul omonim cu Bruce Willis, unde ieșim în lume doar cu avatarul nostru. Devine în acest context înfiorătoare banalizarea violenței, preferința majorității pentru dezastru și haos. Într-o lume unde nimeni nu mai răspunde penal, unde fiecare se poate ascunde în spatele unei măști, crima devine un sport, iar cruzimea se trafichează. Cine o deține, cine se organizează mai bine în jurul ei, câștigă. Aparent neserioasă în forma sa de joc video, propunerea regizorilor Ekiem Barbier, Guilhem Causse, Quentin L'Helgouac'h e un *must see* al ediției și ar trebui să nască dezbateri intense.

► Luni, 12 iunie, 22:00 / Cinema ARTA ◀
 ► Miercuri, 14 iunie, 12:00 / Cinema ARTA ◀

Compartimentul 6, poate singurul film în care *haista vittu* chiar înseamnă *te iubesc* în finlandeză, a avut de suferit de pe urma războiului din Ucraina. După o premieră la Cannes, în 2021, care i-a adus două premii mari în palmares (premiul juriului și premiul juriului ecumenic), filmul iubit atât de critici cât și de public, a fost destul de ocolit de festivaluri. S-au scris scrisori publice și împotriva și în apărarea lui, iar toată vâlva nu a făcut decât să îngreuneze accesul la public unei povești emanamente umane.

"Una dintre principalele mele intenții când am realizat *Compartimentul nr. 6* a fost să înfățișez ființe umane care nu sunt limitate de clasa socială, gen, orientare sexuală, naționalitate etc. Am vrut să-i eliberez de aceste identități înguste, pre-determinate.", spune regizorul Juho Kuosmanen. *Compartimentul 6* este o poveste despre Rusia profundă, plasată în anii 90, văzută prin ochii Laurei, o finlandeză care pleacă din Moscova într-o lungă călătorie cu trenul, până la Murmansk, unde are de gând să vadă picturile rupestre.

Călătoria trebuia să fie de cuplu, dar partenera ei, o profesoară mai în vârstă de la universitate din Moscova, cancelază în ultimul moment. Laura ajunge să împartă compartimentul de tren cu un tânăr rus din popor (excelentul Yuriy Borisov, Captain Volkonogov Has Escaped), care gâlgăie vodcă și face glume proaste. Acest meet-uncute se dezvoltă surprinzător de antrenant și empatic. Și iese din călătoria asta, parte în tren, parte prin orașele pe unde staționează trenul, parte la destinația acoperită de zăpadă, o poveste universală despre cum cunoști o țară prin oamenii ei și cum se pot ivi prietenii valoroase în cele mai neașteptate locuri.

► Luni, 12 iunie, 16:00 / Casa de Cultură a Studenților ◀
 ► Vineri, 16 iunie, 21:45 / Parc Poligon Florești ◀

► LARGER THAN LIFE ◀

Critical

Ion Indolean

A fost o vreme când criticii puteau decide soarta unui film, când regizorii și producătorii așteptau încordați cronica și când publicul alegea să meargă la cinema pe baza opiniei din ziar. A fost o vreme când criticii erau staruri rock. A fost o vreme... Apoi au apărut blogurile, opțiunea de a comenta liber pe siteuri dedicate, iar explozia de păreri a tocit lama ascuțită a sabiei criticilor, care au început să nu mai conteze așa cum fuseseră obișnuiți. Dintr-odată, această meserie și-a pierdut aura. Era în pericol. Câțiva curajoși s-au încăpățânat totuși să continue, să care crucea grea

și să scrie în continuare săptămânal. În Spania, numele lui producea în continuare fiori reci pe șira spinării. Când intra în sală, lumea șușotea: e el, nu e el?! Carlos Boyero nu depusese armele. Nu putea renunța, fiindcă fusese trimis pe Pământ cu această misiune. Incorect politic, asumat, autentic, continua să nu cadă în plasa tendințelor, să fie un spirit critic veritabil, să reprezinte cu mândrie această gildă pe cale de dispariție. Să fie acolo, în centrul lucrurilor. *Critical* îi spune povestea, îl prezintă și îi dedică de fapt o odă caldă: un om cunoscut, iubit sau detestat – un om al extremelor de care societatea, amortită, fricoasă, temătoare, are atâta nevoie.

► Luni, 12 iunie, 21:00 / Cercul Militar ◀
 ► Marți, 13 iunie, 14:30 / Cinema ARTA ◀

Radisson BLU CLUJ

CREATE YOUR OWN MOVIE

SOPHISTICATED ELEGANCE IN THE HEART OF TRANSYLVANIA

@BLU

Radisson Blu Hotel Cluj
 Aleea Stadionului 1, Cluj-Napoca, România
 T: 0040 364 431 310 | info.cluj@radissonblu.com

FEEL THE DIFFERENCE
 radissonhotels.com/blu

Frederikke Aspöck, despre absurditatea ideii de a deține ființe umane

Ruxandra Predescu

Foto: Vlad Braga

Imperiul (*Empire*) nu e genul de film despre sclavie la care te-ai putea aștepta când auzi care e subiectul pentru că, deși descrie una cât de poate de reală, e departe de a fi încadrat la „Genul programului: Dramă”. Mai degrabă filmul are note de satiră la adresa colonialismului danez, însă una care nu te scutește de câțiva pumni în stomac în timpul vizionării. Am stat de vorbă preț de o cafea pe Eroilor cu regizoarea filmului,

Frederikke Aspöck, despre modul în care a abordat, cinematografic, acest subiect.

Cum ai ajuns să faci filmul ăsta?

Anna (Anna Neye, co-autoare a scenariului și interpreta rolului principal) a avut această idee după ce a vizitat St. Croix și a descoperit povestea Annei Heegaard. Întâmplarea face ca eu să fiu descendentă a acesteia, așa că atunci când am auzit de proiect am vrut foarte mult să mă implic.

Subiectul în sine este dramatic, dar abordarea ta e diferită de alte filme care vorbesc despre asta.

Subiectul este foarte serios, poate chiar dureros pentru unii, dar comedia este o formula de critică la adresa structurilor puterii așa că am folosit-o în film ca o formă de a scoate în evidență absurditatea ideii de a deține ființe umane.

Înțeleg că este un subiect mai degrabă trecut sub tăcere în cărțile de istorie națională.

Da, nu prea se vorbește despre partea asta a istoriei, ci despre o formă mai romanțată a sclaviei în coloniile daneze. Și n-a fost deloc așa. Chiar și persoanele de culoare libere aveau, la rândul lor, sclavi. E de neimaginat, dar așa se întâmpla atunci. Sclavii erau considerați un bun, o investiție. Și stii că sistemul a reușit atunci când cei asupriți devin, la rândul lor, asupritori.

Pentru mine a fost important să fac un film fără stereotipurile pe care le-am văzut în alte producții referitoare la acest subiect, unde sclavii sunt, adesea, parte din decor. De asemenea, cred că am avut acces la mai puține surse de finanțare din cauza subiectului și a felului în care am decis să-l abordăm, considerat cumva incorect politic.

Asupritori și privilegiați.

Exact ca Anna, în film. Ea s-a născut ca o persoană de culoare liberă, însă mama ei a fost sclavă. Asta n-a împiedicat-o pe Anna să cumpere și să aibă sclavi, să ajungă într-o poziție privilegiată, parteneră neoficială a Guvernatorului General și o femeie foarte bogată. Da, i-a tratat bine, i-a îngrijit, i-a hrănit, a organizat școli pentru ei, însă, până la urmă, n-a fost dispusă să le ofere cel mai important lucru, libertatea. Pentru că asta ar fi însemnat să renunțe la propriul statut.

Cum a fost lucrul la film?

Provocator, pentru că eram o femeie albă care lucra la un film despre sclavi și mare parte din film a fost realizat după ce a început mișcarea #BlackLivesMatter. Pentru prima dată am simțit că nu eu fac casting să aleg actorii ci actorii fac casting cu mine pentru a verifica felul în care vreau să abordez un subiect sensibil și poate chiar dureros pentru ei. Au fost actori de culoare care s-au retras pentru că nu au mai vrut să joace roluri de sclavi. Pentru mine a fost important să fac un film fără stereotipurile pe care le-am văzut în alte producții referitoare la acest subiect, unde sclavii sunt, adesea, parte din decor. De asemenea, cred că am avut acces la mai puține surse de finanțare din cauza subiectului și a felului în care am decis să-l abordăm, considerat cumva incorect politic.

Cum așa?

Pentru că am făcut un film despre personaje feminine de culoare care nu sunt eminamente pozitive, care fac și lucruri oribile, pentru că am vrut să arătăm că dacă esti parte din acel sistem trebuie să faci lucruri oribile pentru a supraviețui. Satira e la adresa sistemului, nu la adresa sclaviei sau a personajelor.

Care sunt cele mai importante ecouri pe care le-ai dori pentru filmul tău?

Să pornească o conversație, și mă bucur foarte mult că asta s-a și întâmplat, încă de la lansare. ■

LIDL

UNELE SUNT FIX PE GUSTUL TĂU.
CELELALTE SUNT DOAR FOARTE BUNE.

TIFF. 22

Filmele de la TIFF sunt ca aromele înghețatei de la Lidl.
Greu de uitat.

► SUPERNOVA ◀

Confesiunea

Oana Balaci

„Salvarea nu este niciodată lipsită de durere. Admite asta și spune adevărul”. Aceasta este premisa de la care pleacă thrillerul sud-coreeanului Jong-seok Yoon, *Confesiunea*, și citatul cel mai reprezentativ pentru personajul care îl propune.

O doamnă avocat străbate un peisaj pustiu de iarnă pentru a ajunge la o cabină izolată. Acolo se află protagonistul, suspect de crimă. Diferite variante de adevăr din trecut se împletesc cu prezentul, în încercarea avocatei de a desluși misterul clientului său manipulator. Însă nimeni nu este cine pare a fi în acest tablou dezolant ce alternează cromatici calde și reci. Iar crimele și minciunile par să

se multiplice pe măsură ce jocul de putere și istețime dintre cei doi relevă tot mai multe indicii. Narațiunea este presărată cu răsturnări de situație până în ultimul moment, iar tensiunea creată este atât de densă încât poate fi tăiată cu cuțitul. Este nevoie de firul Ariadnei pentru a putea ieși din acest labirint de intrigi și posibilități întunecate și șterse.

Yoon construiește astfel, cu mult tact și migală, o poveste polițistă plină de coincidențe mai mult sau mai puțin nefericite care vorbește despre cât de departe sunt dispuși oamenii să meargă ca să se salveze, unii folosindu-se de mijloace neortodoxe, alții de pură tărie de caracter.

► Luni, 12 iunie, 19:30 /
Cinema Mărăști ◀

► Joi, 15 iunie, 21:45 /
Iulius Park Open Air ◀

► Sâmbătă, 17 iunie, 14:00 /
Casa de Cultură a Studenților ◀

▶ VA URMA ◀

Oameni de bine

Arabella-Angelina Cumpănă

Regizorii Stéphane Bergmans, Benjamin d'Aoust și Matthieu Donck revin pe scena cinematografică belgiană cu o producție de excepție, *Oameni de bine* (*Des gens bien*), ale cărei nuanțe burlești vin să condenseze un spațiu care deschide noi posibilități ale jocului narativ. Într-unul dintre interviuri aceștia afirmă că urmărirea de deplasare de registru spre un mediu specific comediei, fără a renunța la codurile romanului polițist, pe care le putem identifica în seria lor de succes *La Trêve*. Tranziția spre un alt mediu transcende planul abordării artistice, fiind înregistrată, de asemenea, și în rândul personajelor. Istoria criminalilor care, rămași fără soluții, trec de cealaltă parte a legii, hașurează în tonuri aproape rizibile conveniența asumării unor noi valori în fața impasului, adesea financiar. Regizorii, printr-un soi de artificiu narativ care dozează gradual suspansul, livrează,

în primă fază, scena unui accident de-a dreptul catastrofal: în Ardenii Belgieni, în toiul nopții, Tom Leroy (Lucas Meister) sună la serviciile de urgență, pentru că i-a luat foc mașina, în timp ce soția sa, Linda (Bérangère McNeese), rămâne blocată în interiorul mașinii, fiind găsită moartă. Ajunși la fața locului, jandarmii și pompierii asistă la acest dezastru, situat, în mod unanim, sub zodia hazardului. Dar oare este doar un accident de mașină? Polițist în Belgia, Tom este absoluit de orice bănuială. Totuși, Phillippe, un jandarm care preia ancheta, intuiește rapid că la mijloc se află, de fapt, o înscenare, fără ca suspiciunile acestuia să fie luate în serios. Înălțuirea de evenimente se perindă de-a lungul a șase episoade (dintre care doar primele două vor rula la UBB Open Air), care lasă suspansul să atârne flotant până la final. Actrița principală, Bérangère McNeese, spune

într-un interviu acordat pentru ARTE că, în dedesubtul acțiunii, organizatorii crimei sunt "oameni de bine" care sunt nevoiți să apeleze la o serie de subterfugii răuvoitoare prin care să scape de criza pecuniară. Întrebarea care transpare dincolo de nuanțele caustice ale primului strat de semnificații desprins din film este: definește o acțiune imorală întreaga esență a unui individ? Iese acesta din granițele moralității? Prin inserția unui umor specific franco-belgian, ale cărui tonuri burlești ne imersează într-un univers al comediei negre, *Oameni de bine* ne invită la o selecție savuroasă de întâmplări care promit un mix incitant de comic și thriller.

▶ Luni, 12 iunie, 22:00 /
UBB Open Air ◀

▶ Marți, 13 iunie, 14:45 /
Universitatea Sapienția ◀

▶ FILMFOOD ◀

Steaua

Andrea Marton

„Pizza înseamnă suflet.” Aceasta este definiția pe care **Ciro Olivo**, un tânăr și energic bucătar de pizza o atribuie unui produs simplu, dar extrem de îndrăgit. Filmul documentar *Steaua* (*Stella*, 2022) spune povestea acestui preparat cu origini modeste în raport cu recunoașterea Michelin și o face prin prisma unei experiențe reale de-a dreptul captivante.

Ciro Olivo este mândru proprietar și bucătar al *Concettina ai Tre Santi*, pizzerie de familie fondată în 1951 de către străbunica sa Concettina. În ciuda faptului că localul său este situat într-un cartier umil din Napoli, Italia, **Ciro** nu se lasă demoralizat de condițiile sociale degradante din împrejurimi, ci este determinat să îmbunătățească experiența oferită clienților cu scopul de a câștiga o mult dorită stea Michelin.

Michelin este una dintre cele mai influente și notorii instituții secrete din domeniul gastronomiei. Acordarea unei stele Michelin este un moment încărcat de misticism și farmec și de o gravitate inimaginabilă pentru bucătari și restauratori. Însă această realizare nu este una ușoară: standardele sunt înalte, iar criticii culinari a căror identitate este necunoscută dau un aer de mister întregului proces.

Recunoscută ca parte din patrimoniul imaterial al umanității de către UNESCO, arta napoletană a pregătirii de pizza pare a fi încă departe de nivelul Michelin. Criteriile de evaluare sunt numeroase și nu se rezumă doar la gust. **Ciro** este însă convins că prin combinarea tradiției și a inovației se poate apropia tot mai mult de această reușită.

În completarea subiectului vin experți, jurnaliști și bucătari celebri de la restaurante premiate cu Michelin: bucătarii **Jonathan Benno**, de la *Benno* din Manhattan, și **Nick Curtola**, de la *The Four Horsemen* din Brooklyn.

▶ Luni, 12 iunie, 12:30 /
Universitatea Sapienția ◀

▶ LARGER THAN LIFE ◀

Toată frumusețea și durerea

Maria Măruță

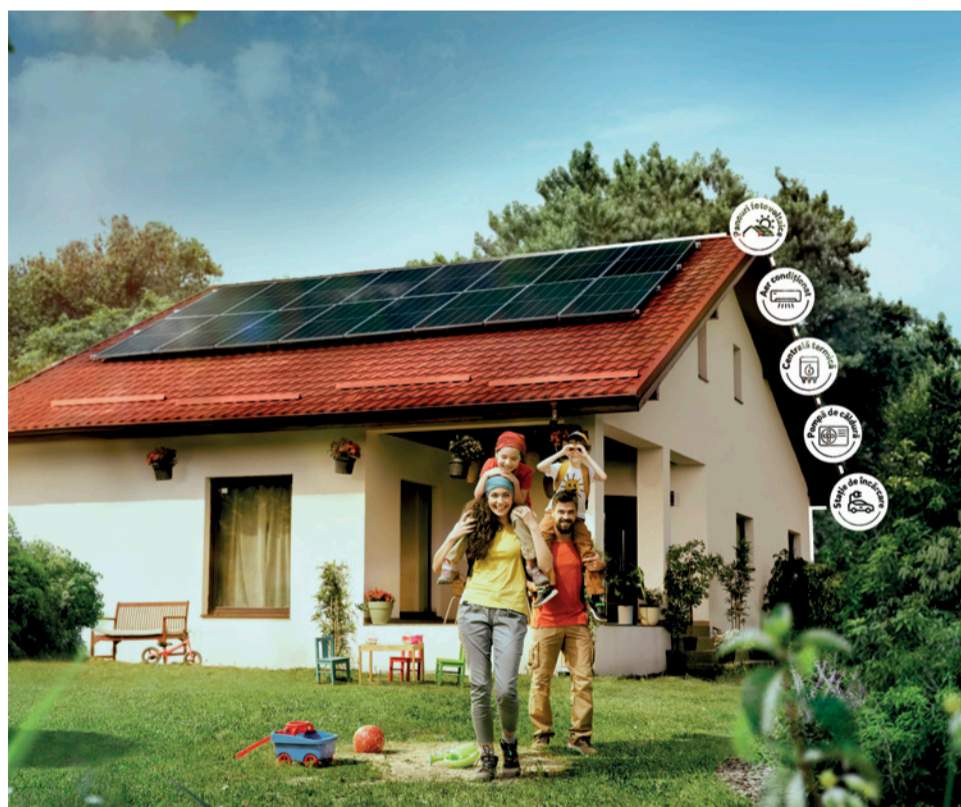

E de ajuns să spunem povești tragice pentru a salva oamenii de la a face aceleași greșeli? Sau e nevoie de mai mult decât un exemplu pentru a-i readuce la suprafață pe cei damnați? Frumusețea împotriva morții: o fotografă care se luptă cu o familie foarte influentă pe piața opioidelor din America. Acesta e subiectul documentarului *All the Beauty and the Bloodshed*. Protagonista noastră este **Nan Goldin**, care a început încă din adolescență să își fotografieze prietenii și idoli, reușind să surprindă în portretele ei subiecte considerate tabu, precum sexualitatea, suferința - și dorința ce vine cu ea - criza HIV sau dependența. Ochii lui **Nan Goldin** pătrund în intimitatea celor pe care-i immortalizează, transformându-i în personaje ale unor posibile dramaturgii. Protagonistii fotografiilor lui **Nan Goldin** ne par familiari și, totodată, călători veniți de pe altă lume și dintr-un alt timp. Filmul lui **Poitrans** creionează încă de la început două fire narrative care, odată aduse împreună, creează un documentar aproape bipolar: la un pol se află povestea tinereții și începu-

turilor carierei lui **Nan**, ce preiau forma fotografiilor ei pe film și a unor filmulețe din arhiva personală a fotografiei. În această poveste, **Nan** se învârte în miezul grupurilor artistice din New York-ul anilor '70 și '80, o lume pe care fotografa o descrie ca fiind "o perioadă a libertății, când totul părea posibil". La celalalt pol al documentarului este prezentul, în care **Nan Goldin**, împreună cu grupul ei de activiști, acuză magnații **Sackler** de o lăcomie capabilă să calce pe cadavrele celor ce ajung dependenți de opioide. Acest prezent folosește forța creatoare a fotografiei, o forță exersată încă din tinerețea ei tumultoasă, pentru a răzbi în fața **Sackler**-ilor. Frumusețea devine antidotul împotriva durerii; **Nan Goldin** devine, în ochii noștri, un simbol al antifragilului, capabil să se ridice din cele mai negre dintre abisurile vieții.

▶ Luni, 12 iunie, 18:30 /
Casa de Cultură a Studenților ◀

▶ Sâmbătă, 17 iunie, 22:00 /
UBB OPEN AIR ◀

Când faci economii la energie, faci mai multe pentru tine și ai tăi

Descoperă soluțiile complete pentru eficiență energetică de la E.ON.

e-on

eon.ro

Marcela Motoc „Teatru, mofturi & des machins”

10 actori de teatru sunt prezentați anual, în cadrul TIFF, profesioniștilor din lumea filmului și publicului. Programul **10 pentru FILM la TIFF** își propune să promoveze figuri noi în filmul românesc și îi vizează pe actorii care nu au avut până acum șansa afirmării în cinema.

a consemnat Ariana Paul

Credit foto: Sabina Costinel

Cei 10 selectați pentru ediția a 12-a a programului sunt: Costi Apostol și Mădălina Mușat (Sf. Gheorghe), Andrada Balea (Cluj), Christine Cizmaș și Ana Maria Cojocaru (Timișoara), Cătălin Ștefan Mîndru (Suceava), Marcela Motoc, Camelia Pintilie și Vlad Ionuț Popescu (București), Sara Pongrac (Focșani, Turda, Cluj).

Marcela Motoc (50 ani) a absolvit Actoria la Academia de Teatru și Film (clasa profesorilor Olga Tudorache și Adrian Pintea). Colaborează cu Teatrul de Artă, Teatrul Bulandra, Teatrul Apropo și Teatrul Metropolis. A jucat în *E pericoloso sporgersi* (r. Nae Caranfil). Absolventa departamentului de Studii Teatrale UNATC, Ariana Paul, care spune despre Marcela că e „o bucurie”, i-a pus câteva întrebări:

Cu ce te ocupi?

Cu pasiunea, în cea mai artistică formă a ei: teatrul.

De ce teatru?

Pentru că fac parte dintre răsfățații sorții care își permit să trăiască din pasiune.

Ce înseamnă teatrul pentru tine?

Îmi dă sens vieții. Și trăiesc din plin. Se poate trăi și fără, am experimentat, dar e ca mâncarea fără pic de sare.

Care e cea mai frumoasă lecție de teatru pe care ai primit-o?

Pauza și gândul. Pauza e lecția Olgăi Tudorache. Gândul cu care e umplută pauza, e lecția lui Adrian Pintea. Așa se completează ei.

Când încetează un om să mai fie tânăr?

Habar nu am. Sunt atât de departe de asta. Am rămas la 26 de ani. Nu voi avea niciodată mai mulți. Mai puțini, da, sunt toate șansele, dar mai mulți, niciodată!

De ce ești cea mai mândră?

De toate lucrurile pe care le-am realizat singură.

Culoare preferată? De ce?

Albastru și galben. Pentru că cer și pentru că soare.

Cel mai „cool” lucru pe care l-ai făcut?

Un date. Și spectacolul pe care l-am regizat, Prima dată. Chiar e un spectacol cool.

(Răspunsul la întrebarea Descrie-mi cel mai frumos date la care ai fost, mai multe despre spectacolul regizat de Marcela și interviul integral se citesc pe LiterNet.ro la <https://agenda.liternet.ro/cronici/10pentrufilmattiff.html>) ■

PROGRAM / LUNI / 12 IUNIE

CINEMA FLORIN PIERSIC

15:30 LUNĂ PLINĂ
Soarta e de vină (Mad Fate)
108' / Soi Cheang / Hong Kong [3R1]

18:00 FOCUS NORDIC
Mi-e silă de mine (Sick of Myself)
97' / Kristoffer Borgli / Norvegia, Suedia [3R2]

20:30 SUPERNOVA
Asfințit (Sundown)
83' / Michel Franco / Franța, Mexic, Suedia [3R3]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 FOCUS NORDIC
Compartimentul 6 (Compartment Number 6)
107' / Juho Kuosmanen / Finlanda, Rusia, Estonia, Germania [3C1]

18:30 LARGER THAN LIFE
Toată frumusețea și durerea (All the Beauty and the Bloodshed)
122' / Laura Poitras / SUA [3C2]

21:00 LUNĂ PLINĂ
Vorbește cu mine (Talk to Me)
94' / Danny Philippou, Michael Philippou / Australia [3C3]

CINEMA VICTORIA

10:00 LUNĂ PLINĂ
Magie neagră (Brujería)
101' / Christopher Murray / Chile, Mexic, Germania [3V1]

12:30 FĂRĂ LIMITĂ
Al Treilea Război Mondial (World War III)
107' / Houman Seyyedi / Iran [3V2]

15:00 FĂRĂ LIMITĂ
Ritualul primăverii (La consagración de la primavera)
110' / Fernando Franco / Spania [3V3]

18:00 COMPETIȚIE
Fiica mâniei (La hija de todas las rabias)
87' / Laura Baumeister de Montis / Nicaragua, Mexic, Olanda, Germania, Franța, Norvegia, Spania [3V4]

20:00 COMPETIȚIE
Barbarii (La barbarie)
94' / Andrew Sala / Franța, Argentina [3V5]

22:30 COMPETIȚIE
Hit (Banger.)*
111' / Adam Sedlak / Cehia [3V6]

CERCUL MILITAR

13:30 FĂRĂ LIMITĂ
Teatrul minții (Theatre of Thought)
107' / Werner Herzog / SUA [3W1]

15:45 LUNĂ PLINĂ
Cina în familie (Family Dinner)
97' / Peter Hengl / Austria [3W2]

18:30 FILM FOOD
Chef-a (She Chef)
105' / Melanie Liebbeit, Gereon Wetzel / Germania, Austria [3W3]

21:00 LARGER THAN LIFE
Criticul (El crítico)
80' / Javier Morales Perez, Juan Zavala / Spania [3W4]

CINEMA ARTA

10:00 PROIECȚII SPECIALE
S-a furat o bombă (A Bomb Was Stolen)
70' / Ion Popescu-Gopo / România [3A1]

12:00 CLOSE-UP JEAN-LUC GODARD
Pierrot nebunul (Pierrot le Fou)
110' / Jean-Luc Godard / Franța [3A2]

14:30 CLOSE-UP SIDNEY LUMET
Viața pe fugă (Running on Empty)
116' / Sidney Lumet / SUA [3A3]

17:00 FOCUS NORDIC
Scrisoare de la Helga (A Letter From Helga)
112' / Ása Helga Hjörleifsdóttir Islanda, Olanda, Estonia [3A4]

19:30 WHAT'S UP, DOC?, FOCUS NORDIC
100 de anotimpuri (100 Seasons)
101' / Giovanni Bucchieri / Suedia [3A5]

22:00 WHAT'S UP, DOC?
Insula lui Knit (Knit's Island)
95' / Ekiem Barbier, Guilhem Causse, Quentin L'Helgouac'h / Franța [3A6]

SAPIENTIA

10:15 EDUCATIFF
Belle și Sebastian (Belle et Sébastien: Nouvelle génération)
96' / Pierre Coré / Franța [3S1]

12:30 FILM FOOD
Steaua (Stella)
78' / Tyler Doehring / SUA [3S2]

14:45 VA URMA
Arhitecta (The Architect)
75' / Kerren Lumer-Klabbers / Norvegia [3S3]

17:15 FOCUS NORDIC
Stare de fapt (A Human Position)
78' / Anders Emblem / Norvegia [3S4]

19:45 SMART 7, FOCUS NORDIC
Mannvirki
71' / Gustav Geir Bollason / Islanda, Franța [3S5]

22:00 SMART 7
Hambare de tutun (Secaderos)
98' / Rocio Mesa / Spania, SUA [3S6]

CINEMA MĂRĂȘTI

17:30 EDUCATIFF
Zâna florilor și trolul de piatră (Rosa and the Stone Troll)
75' / Karla Holmbäck Danemarca [3Z1]

19:30 SUPERNOVA
Confesiunea (Confession)
105' / Yoon Jong-seok / Coreea de Sud [3Z2]

CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 FOCUS NORDIC
Confort nordic (Northern Comfort)
97' / Hafsteinn Gunnar Sigurðsson / Islanda, Germania, Marea Britanie [3D1]

20:30 FOCUS NORDIC
Marea lovitură (Hit Big)
124' / Jukka-Pekka Valkeapää / Finlanda, Estonia [3D2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 SUPERNOVA
Rheingold
138' / Fatih Akin / Olanda, Italia, Germania [3U1]

PARCUL POLIGON FLOREȘTI

21:45 SUPERNOVA
Rheingold
138' / Fatih Akin / Olanda, Italia, Germania [3F1]

IULIUS PARC OPEN AIR

21:45 FOCUS NORDIC
Mame și tați (Fathers and Mothers)
97' / Paprika Steen / Danemarca [3P1]

UBB OPEN AIR

22:00 VA URMA
Oameni de bine (Des gens bien)
104' / Stéphane Bergmans, Benjamin d'Aoust, Matthieu Donck / Belgia [3X1]

MUZEUL DE ARTĂ

21:30 FOCUS NORDIC
Apolonia, Apolonia
116' / Lea Glob / Danemarca [3M1]

* Film nerecomandat minorilor / This film is not suitable for children.

Competiția SMART7 debutează la TIFF.22

TIFF este anul acesta partener fondator SMART7, o inițiativă menită să promoveze inovația în cinematografia europeană și să îmbunătățească experiența publicului.

Andrea Marton

SMART7 este o rețea de festivaluri de film europene destinate dezvoltării industriei culturale și a domeniului festivalier. Aceasta își propune să ofere un spațiu de întâlnire pentru operele a noi cineaști europeni, în cadrul unei competiții internaționale itinerante. Inițiativa este rezultatul unei colaborări între șapte festivaluri de film europene cu o viziune similară asupra viitorului industriei.

Printre fondatorii proiectului, alături de TIFF, se numără festivaluri de film din Polonia, Lituania, Portugalia, Spania, Grecia și Islanda. În acest sens amintim: *New Horizons International Film Festival* (Polonia), *IndieLisboa International Film Festival* (Portugalia), *Thessaloniki International Film Festival* (Grecia), *Madrid International Film Festival* (Spania), *Reykjavik International Film Festival* (Islanda) și *Vilnius International Film Festival Kino Pavasaris* (Lituania).

Construită pe diversitate, incluziune și un angajament ferm pentru sustenabilitate, inițiativa lansează și Competiția SMART7, un program itinerant comun al festivalurilor, construit din șapte filme inovatoare, câte unul propus de fiecare organizație. Dedicat regizorilor aflați la început de carieră, secțiunea oferă un premiu de 5000 EUR, menit să susțină tinerii creatori

Mammalia (România/Polonia/Germania, 2023)

și având un juriu internațional și el format din tineri din țările participante. Printre filmele propuse anul acesta regăsim drama suprarealistă *Mammalia* (România/Polonia/Germania, 2023), chestionând concepte

importante, precum identitatea și masculinitatea. Inspirat de evenimente reale și filmat cu actori neprofesioniști, seria continuă cu *Pâine și sare* (Polonia, 2022), despre problema tăioasă a violenței, respectiv *Nu uita să clipești* (Lituania, 2022), o dramă psihologică fină care examinează dragostea, egoismul, anxietatea, loialitatea și gelozia în diferite relații umane.

Competiția continuă cu *Hambare de tutun* (Spania, 2022), care folosește convențiile unei fantezii pentru a construi o poveste despre copilărie și maturizare în sudul Spaniei. Călătorie nostalgică și inventivă care ne poartă prin Lisabona inimilor frânțe, a crizelor existențiale și a eroilor tragici,

Índia (Portugalia, 2022) este o veritabilă scrisoare de dragoste către cinema și spațiile sale fizice sau imaginare. Un alt film experimental, *Mannvirki* (Islanda, 2023), explorează relația om-natură, creând un spațiu impregnat de texturi, peisaje sonore și structuri complexe. Selecția se încheie într-o notă comică cu *Piata neagră* (Grecia, 2022), un fals documentar, o poveste despre xenofobie ambalată într-o comedie dulce-amară despre absurdul vieții de zi cu zi.

Inițiativa SMART7 se așteaptă să accelereze profesionalizarea industriei și să îmbunătățească distribuția filmelor europene prin creșterea și educarea unei noi generații de cinefili. ■

► SMART7 ◀

Hambare de tutun

Bogdan-Andrei Lungu

Lumea de la țară are o vrajă aparte când ești copil. Bunicii, câmpul, animalele, toate parcă sunt fermecate, atrăgându-ți când curiozitatea, când frica. În timpul verii, ziua se simte eternă iar soarele un despot blând. Fascinația se accentuează (sau apare în primă fază?) mai ales dacă ești copil din zona urbană, cum e micuța Vera (Vera Centenara). Dar, la adolescență, spațiul rural poate să se simtă ca o cușcă plictisitoare – și chiar așa și e pentru adolescenta Nieves (Ada Mar Lupiáñez), sora Verei, din filmul *Hambare de tutun*, filmul de debut al lui Rocío Mesa.

Cele două protagoniste orășene ne arată perspective diferite despre zona rurală din Granada, Spania. Vera e la joacă fascinantându-se de melci, redescoperind natura, iar Nieves e angoasată de efemeritatea adolescenței și de petrecerile plicticoase (poate și de faptul că trebuie să se trezească devreme pentru a munci la ferma de tutun). Ruralul își are farmecul său pentru fete, care se poate pierde rapid după ceva vreme de muncă la fermă, doar că aici magia sporește, încet dar sigur, odată ce spațiul pitoresc este descoperit și explorat de către acestea.

În timp ce Nieves și alte adolescente ascunse într-un hambar de tutun discutau despre experiențe paranormale și paralizie în somn, o mică creatură simpatică, cu ochii

negrii mari, toată făcută din frunze, flori, crengi și reziduurile pădurii apare și le privește, blând și afectuos, trecând neobservată. Vera o întâlnește în repetate rânduri, într-un mod ludic, de parcă creatura i-a dat un puzzle de rezolvat pentru a-i găsi lăcașul secret. În fundalul ocrui, maro, bej și prăfuit, creatura se distinge prin culorile ei verzi. Cu ochii ei lenți, atenți și largi pe care-i întâlnești la bătrânii satului, aceasta este întruchiparea ruralului pentru fascinația urbana, o creatură eternă care te învață să vezi lumea ca noua, pe care Mesa ne-o pune în fața ochilor pentru a nu uita să protejăm aceste perle ale peisajului de la țară.

Rocío Mesa este una din acei regizori spanioli urbani „ruralizați” care au conștientizat, poate un pic cam târziu, că și zona rurală e demnă de marele ecran, de realismul magic care se scurge în acest film și alimentează zona cu farmece de nedezelegat. O asemenea abordare riscă să mistifice ruralul în loc să-i prindă esența, dar Mesa nu face asta, ci arată zona rurală în multiplicitate ei amorfă de trudă, plictiseală, arșiță, relaxare, explorare, magie și rigiditate, stropite cu farmecul imaginației copilăriei.

► Luni, 12 iunie, ora 22:00 / Universitatea Sapientia ◀

Chateau
VALVIS

Elegantly crafted wines

Arhitecta (The Architect)

La TIFF, serialele se văd pe marele ecran

VA URMA

de Laurențiu Paraschiv

Serialele provenite din afara Statelor Unite par să devină din ce în ce mai populare în ultimii ani, iar în plină grevă a scenariștilor americani lucrurile nu pot decât să ia și mai mult avânt. TIFF prezintă și anul acesta opt seriale din întreaga lume, mai puțin cunoscute sau care nu sunt încă disponibile pentru streaming în Ro-

mânia, dar care merită un public la fel de numeros precum titlurile momentului. Și nu oricum, ci pe marele ecran!

Printre titlurile care s-au putut vedea zilele trecute se numără *Spitalul și fantomele lui: Exodul* (*The Kingdom Exodus*), a treia parte a trilogiei horror cult regizată de Lars von Trier, care, inspirat de David Lynch, și-a revizitat personajele

25 de ani mai târziu cu și mai mult umor și încă și mai mult grotesc, *Blackport*, un serial despre pescuit și corupție care a făcut furori anul trecut în Islanda, dar și lituanianul *Ferma de trol* (*Troll Farm*), despre o divă corporatistă care pune bazele unei ferme de trol, surpriză!, bine intenționată.

Astăzi, *Arhitecta* (*The Architect*), câștigător al unei mențiuni speciale în nou inaugurata secțiune Berlinale Series, ne trimite într-un Oslo distopic, în care orașul a devenit un loc dezolant din cauza chiriilor inaccesibile, căteii sunt plimbați de drone, și nu poți sta în spațiul public mai mult de cinci minute fără să plătești. Mini-seria de patru episoade, care aduce aminte de *Severance* și o are în rol principal pe Eili Harboe, cunoscută din ultimul

sezon al hitului HBO *Successiunea*, e dovedă că esențele tari se țin în sticlute mici.

După câteva filme *hit or miss*, Xavier Dolan, care la 19 ani lua Cannes-ul cu asalt cu debutul său *Am omorât-o pe mama*, îl adaptează din nou pe Michel Marc Bouchard, după *Tom la fermă* în 2013. O revenire la forma și stilul melodramei care l-au consacrat, miniseria *Noaptea în care Logan s-a trezit* (*The Night Logan Woke Up*) îl găsește pe copilul teribil al cinematografului canadian reunindu-se pentru a șasea oară cu actrița Anne Dorval pentru o poveste desprinsă parcă din *Sub Pământ S.R.L.*, și nu oricum, ci acompaniată de muzica lui Hans Zimmer, care-ți face pielea de găină.

E de neînțeles cum, după succesul cunoscut de *Babylon Berlin* și *Dark*, SF-ul german *Suflete* (*Souls*) nu a devenit un hit. Trei povești despre reîncarnare, bucle temporale și culte ale vieții de apoi dau naștere unui amestec exploziv de suspans – e unul dintre acele seriale la care nici nu apuci să înceapă episodul singur, că simți nevoia să dai play la următorul.

Marele câștigător de la Series Mania, *Actorul* (*The Actor*) se deschide cu una dintre cele intense (și amuzante) scene puse vreodată în scenă pe micul ecran. Provocator peste măsură, serialul se angajează într-un discurs complex ce reflectă într-o oarecare măsură situația artiștilor din Iran, care din cauza regimului de conducere autoritar, rămân fără moduri de a-și câștiga un trai decent din propria meserie.

În comedia neagră *Oameni de bine* (*Good People*), un veritabil *Fargo* belgian, Tom, un polițist, și Linda, proprietara unui salon de înfrumusețare, sunt amândoi în pragul falimentului. Prinși între ciocan și nicovală, cei doi încearcă să facă rost de bani printr-o escrocherie cu asigurări de viață. În mod previzibil, dar totuși incitant, problemele nu întârzie să apară. Sigur, lipsește zăpada, dar personajele ar putea oricând să emigreze într-un film de-al fraților Cohen. ■

PROIECȚII SPECIALE

S-a furat o bombă

Maria Cristiana Nițu

Filmul *S-a furat o bombă*, în regia lui Ion Popescu-Gopo, evidențiază perioada de glorie a anilor '60 a cinemaului românesc, ilustrând inventivitatea și originalitatea filmelor mute de la acea vreme. În ciuda subaprecierii sale, filmul este o capodoperă prin simplul fapt că reprezintă o operă burlescă, urmărită de publicul pasionat de arta comediei, îmbinată cu tonuri evidente de science fiction. Focusul filmului este pus pe mișcarea actorilor și coloana sonoră, dar și pe sunetele caraghioase, onomatopee care accentuează spiritul comic pe care Gopo a vrut cu stăruință să îl introducă în filmul său. Povestea urmărește aventurile unui tânăr șomer care devine întâmplător posesorul unei serviete în care se află o bombă atomică. Grupul de gangsteri care, la începutul filmului, fură bomba, încearcă din răspuțeri să intre din nou în posesia ei. Se aude bubuitul puternic al inimii atunci când se atinge tensiunea maximă în film, lucru reprezentat de găsirea genții cu bombă

de către un personaj. Sunt incluse în film accentele de parodie, tema politică și socială, datorită faptului că filmului se petrece în perioada Războiului Rece, când temerea referitor la înarmarea nucleară domina în jur.

Conceptul de film alb-negru și intenția din spatele acestui detaliu plasează în plasează într-un context al elementului grotesc, dar apetisant de urmărit. Jocul actorilor și chipurile lor, ale căror trăsături sunt îngroșate, au rolul de a evoca tipologia conturate perfect pentru spațiul și timpul în care se plasează filmul. Filozofia din spatele filmului este bazată pe mesajul pacifist, în combinație cu ideologia politică care era un stâlp de temelie în perioada anilor respectivi. Merită urmărit pentru elementele care îl plasează în categoria celor mai urmărite filme din cinematografia românească de epocă.

Luni, 12 iunie, ora 10:00 / Cinema ARTA

Cum vezi intrarea în orice magazin după ce primești bani pe BT Pay.

› SUPERNOVA ◀

Sundown

Ion Indolean

Summers on the beaches of Acapulco, Mexico, are gorgeous, especially if you're from London and have a lot of money. Neil (Tim Roth) and Alice (Charlotte Gainsbourg) are on a family holiday, but urgently need to get back home. A close relative is dying. At the airport, he can't find his passport, though he doesn't look

for it very hard, so he has no choice but to stay. He gets a cheap hotel room and goes to the beach. There he meets Berenice (Iazua Larios). To the casual eye, Neil seems like a weirdo. His reactions are slow or non-existent and nothing seems to touch him. Where does this lack of empathy come from? The film is peppered with little hints of his condition, and the disembowelled pigs he alone sees in salient moments are not surreal, but the fruit of his altered perception: some kind of defence mechanism or anticipation?

The title, *Sundown*, echoes precisely the multiple meanings of these words: death, finality, anticipation of personal darkness. Neil is a man who knows the end is near... Capital and ultimate, his fear-played in an internalized, not at all excessive way by Roth - is fear of what we are after we are no more. Michel Franco raises this issue in an initially light-hearted tone and invites us to guess, to construct our own explanations. Different from the heavy, explosive way he operates in *New Order* (screened two editions ago at Transilvania IFF), here he focuses on a seemingly smaller story, with fewer resources, but one that actually shows that there's no need for explosions on screen to have one's heart exploding.

► Monday, June 12, 20:30 /
Cinema Florin Piersic ◀

► Friday, June 16, 21:45 /
Iulius Parc Open Air ◀

› NORDIC FOCUS ◀

Compartment No. 6

Crăița Nanu

Compartment No. 6, perhaps the only film where *haista vittu* actually means *I love you* in Finnish, had a lot to suffer from the war in Ukraine. After a premiere at Cannes in 2021, which brought it two major awards (Jury Prize and Ecumenical Jury Prize), the film loved by critics and audiences alike has been rather bypassed by festivals. Public letters have been written both against it and in its defence, and all the fuss has only made it harder for audiences to see an essentially human story.

"One of my main intentions when I made *Compartment No. 6* was to portray human beings who are not limited by class, gender, sexual orientation, nationality, etc. I wanted to free them from these narrow, predetermined identities", says director Juho Kuosmanen. *Compartment No. 6* is a story set in the 1990s about impenetrable Russia, seen through the eyes of Laura, a Finnish woman who leaves Moscow on a long train journey to Murmansk to see the cave paintings.

The trip was supposed to be for two, but her partner, an older Moscow university professor, cancels at the last minute.

Laura ends up sharing a train compartment with a young Russian commoner (the excellent Yuriy Borisov, Captain Volkonogov Has Escaped), who gurgles vodka and makes bad jokes. This meet-uncute develops in a surprisingly engaging and empathetic way. And what emerges from the journey, part train ride, part train stop, part snow-covered destination, is a universal story about getting to know

a country through its people and how valuable friendships can develop in the most unexpected of places.

► Monday, June 12, 16:00 /
Casa de Cultură a Studenților ◀

► Friday, June 16, 21:45 /
Parc Poligon Florești ◀

TIFF.22

educa
TIFF

MINI-CINI

CINEMATOGRAF GONFLABIL PENTRU COPII

10-18 IUNIE | 12-18 | IULIUS PARC

Michel Franco – a cinema of authenticity

This year Mexican-born director, screenwriter and producer Michel Franco will be at Transilvania IFF.22 as part of the jury for the official competition, and his latest film, *Sundown* (2021), reuniting Tim Roth and Charlotte Gainsbourg, is part of the festival programme.

Arabella-Angelina Cumpănă

Michel Franco's name carries weight in the contemporary cinema world due to the thematic polymorphism he delivers, articulating contemporary issues that life, from time to time, throws at us in all sorts of ways. He has won awards at Cannes for three of his dramas, *After Lucia* (2012), *Chronic* (2015) and *April's Daughter* (2017), and at Transilvania IFF.22, we will enjoy his presence as a juror in the Official Competition.

Born on August 28, 1979, the Mexican-born director, screenwriter and producer has, in less than 20 years, managed to articulate his own niche, exploring far-flung spaces of cinema, from his 2009 debut film *Daniel & Ana* (charting a foray into a family's disintegration) to his most recent production, *Sundown*, 2021, to be screened at Transilvania IFF.22. His early interactions with cinema, as he reminisces in an interview with *Senses of Cinema*, marked his process of becoming familiar with renowned directors Stanley Kubrick and Luis Buñuel, who caught him on

this cinematic roller coaster. Although he dreamed of a career as a musician, Franco quickly gave up on that thought, enthusiastically reorienting himself towards cinema, which he began diligently exploring at the age of 19. Individualizing his style over the course of his career, as he became more and more experienced, he talks about his visual toolkit saying, "I no longer try to impose an aesthetic on a film. At the beginning of my career, I had more rules, now I'm very relaxed. I used to have more cinematic references, now I don't have any. I borrow more from books than films. In a way, the aesthetic of my films is very close to my way of being". Asked if he sees his characters as vulnerable beings, Franco says that the protagonists of any good book or film should not lack a touch of sensitivity that ultimately determines the authenticity of the narrative. This is also true of his latest film, *Sundown*, scheduled at the Florin Piersic Cinema on Monday, June 12, where Tim Roth and Charlotte Gainsbourg are playing a couple during their idyllic holiday

Every time I make a film, when I write, there has to be something specific. I'm the one who makes the choices.

in Acapulco that is suddenly interrupted by a catastrophic event. Franco tries, by recurring to subjects we face in our everyday lives, to build a believable, purposeful landscape: "Every time I make a film, when I write, there has to be something specific. I'm the one who makes the choices. I think it's important for each viewer to see themselves reflected in the characters I bring to the screen, as we start sharing, both those in front of the screen and those behind it, common feelings and experiences".

During his visit at Transilvania IFF, Michel Franco will also hold a masterclass on filmmaking for film students in Cluj-Napoca. ■

Masterclasses and cinema in the young filmmakers programme

Sophia Blaga

also be able to present their creations to the specialists in the field present at Transilvania IFF.

Transilvania Talent Lab is divided into three modules: development, production, marketing/distribution, and festivals.

"Transilvania Talent Lab has reinvented itself while, in fact, returning to its original mission: to help young people find their way more easily, to have professional guidance from already established international experts and filmmakers. The major changes in recent years

Established ten years ago, Transilvania Talent Lab (TTL) is a programme for filmmakers, scriptwriters and producers up to the age of 35 from Romania and the Republic of Moldova. As the only specialised film management training programme in Romania, participants must have a minimum of relevant experience in filmmaking or to have graduated from a film university.

TTL runs from June 12 to 16, during which ten young filmmakers will have the opportunity to attend various screenings at Transilvania IFF, seminars and masterclasses, and finally go through all the stages of filmmaking. The participants will

(the influence of streaming platforms in the whole filmmaking cycle, the explosion of independent films made without help from the Romanian Film Centre, the diversification of genres in Romanian film) have convinced us that it is timely to continue investing in the education of young talent, especially since, year after year, remarkable films emerge that confirm internationally and show that Romania is still riding the wave. TTL's objective in the coming years is to become a tailor-made programme that will run all year round, with Transilvania IFF supporting the development of the best projects presented in "TTL", says Tudor Giurgiu, President of the festival. ■

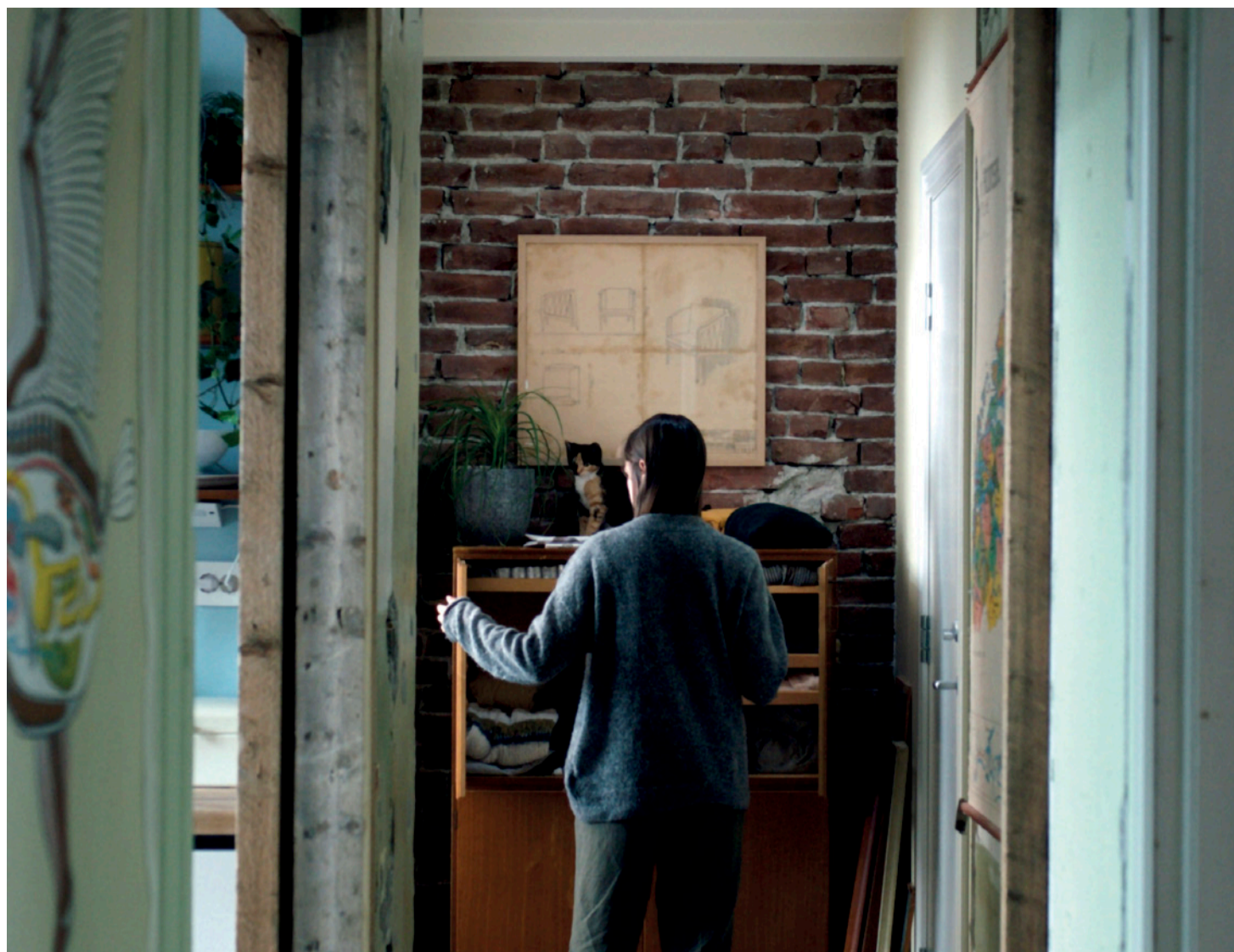
Stare de fapt

Maria Cristiana Nițu

Când o poveste este relatată din propriile traume și frici înrădăcinate în spatele minții, te face să te întrebi care sunt motivele ascunse care au condus spre acel punct critic. Filmul *Stare de fapt*, de regizorul norvegian Anders Emblem, vorbește despre încercările tinerei jurnaliste Asta de a se adapta unui nou început, în ciuda depresiei și greutăților de a face față realității în care evenimentele se întâmplă în ritm lent și apăsător. Filmul urmărește povestea delicată de dragoste dintre Asta și prietena acesteia, restaurator de mobilă, care trăiesc împreună în aceeași casă veche alături de pisica lor, care se asortează cu fiecare piesă de mobilier. Scenele statice ilustrează momentele singuratic și melancolice ale personajului principal, precum și atmosfera de liniște îmbrăcată în culori pastelate, specifică locului în care acțiunea se desfășoară: Coasta de vest a Norvegiei, într-o vară călduroasă, în orașul Ålesund.

Pe parcursul filmului, Asta se împiedică de dificultăți când încearcă să investigheze cazul unui solicitant de azil evacuat cu forța din Norvegia, după ce a trăit și a lucrat un deceniu în țară. Până la final, observăm în mod repetat modalitățile prin care ea se zbate să își găsească locul, atât pe plan profesional, cât și în viața personală. Există un conflict interior major, pe care Asta încearcă din răspuțeri să îl estompeze. Relația dintre cele două fete evidențiază tensiunea care stagnează în aer, iar tăcerea dintre ele lasă loc de odihnă, de aerisire a minții și a vederii.

„Te culci în pat în noaptea asta?” „Nu, cred că mai rămân pe jos o vreme. De ce, ratez ceva?”, întreabă cealaltă. „Dragostea adevărată?”, vine răspunsul. Este unul

dintre puținele momente în care cele două fete zămbesc, pe lângă rigiditatea și greutatea momentelor care predomină în film. Dragostea adevărată este *a human position*, care este greu de găsit atunci când disponibilitatea către nevoile celuilalt este pusă pe planul secundar, în detrimentul confortului propriu. Întregul film

este presărat de simboluri și metafore despre condiția umană, greu de depășit când tinzi spre o vindecare completă dar înceată.

Stare de fapt vorbește și despre conservarea spațiilor, motivele pentru care iubești un spațiu, pasiuni pentru lucruri, o mascare a sentimentelor umane și reale

care nu oferă posibilitatea de cunoaștere a spațiului interior, care este în definitiv cel mai important aspect.

► Luni, 12 iunie, ora 17:15 /
Universitatea Sapientia ◀

► Marți, 13 iunie, ora 10:00 /
Cinema Victoria ◀

Votează și câștigă

APP

Votul publicului

Dă notă filmelor pe care le vezi la TIFF și câștigă zilnic un abonament TIFF Unlimited + alte cadouri din partea festivalului

► SMART 7 ◀

Mannvirki

Emily Noejovich

Gústav Geir Bollason este un artist enigmatic caracterizat până acum printr-o abordare interdisciplinară rar întâlnită. Bollason nu este doar un regizor, ci și desenator și sculptor. Prin natura lucrărilor sale, islandezul pare să fi dezvoltat o înțelegere profundă a diferitelor medii de artă, unde numitorul comun este explorarea realității noastre imediate și textura timpului printr-o abordare intimă și reflexivă a subiectelor alese.

Impulsul său artistic îi duce apoi filmele în afara oricărei categorii obișnuite – o sabie cu două tăișuri, deoarece acestea pot fi prea ermetice pentru spectatorul nepregătit. *Mannvirki* urmează exemplul *Carcasse* (2017), fără a face excepție. Demonstrând o sensibilitate semiotică sugestivă, Bollason folosește subtil etimologia cuvântului islandez pentru a articula într-un singur cuvânt seria de imagini și sunete în care suntem pe cale să ne cufundăm.

Urmând acest fir, putem spune astfel că filmul este o documentare temeinică a unei clădiri abandonate, acoperind atât decăde-

rea acesteia înglobată într-un mediu natural, cât și activitățile portuare ale unui grup de oameni. Clădirea ruginită este așadar un vârtej între lumea industrializată umană și peisajul natural islandez, iar oamenii filmați trec dincolo de simțul unui personaj pentru a deveni ecourile existenței lumeste.

Absența dialogului nu împiedică însă filmul să creeze un univers imersiv. Designul sunetului se bazează în principal pe puterea liniștitoare a sunetului natural și doar ocazional simte nevoia să intervină ca un bas timid care nu caută atenția pentru el însuși. Vocile seducătoare ale apei se combină cu sunetele aspre ale portului, ridicând existența mondenă și repetitivitatea ei insuportabilă și plasând-o cu blândețe în lumea contemplativului. Este așadar mai puțin o poveste și mai mult o experiență filozofică construită pe contraste și asocieri sugerate care ne obligă să aruncăm o a doua privire asupra lumii și a condițiilor pe care le considerăm de la sine înțelese. Pentru cei care doresc să fie provocați în acest festival și sunt dispuși să facă o călătorie neobișnuită, vă recomand acest film.

► Luni, 12 iunie, ora 19:45 /
Universitatea Sapientia ◀

► Marți, 13 iunie, ora 16:30 /
Cercul Militar ◀